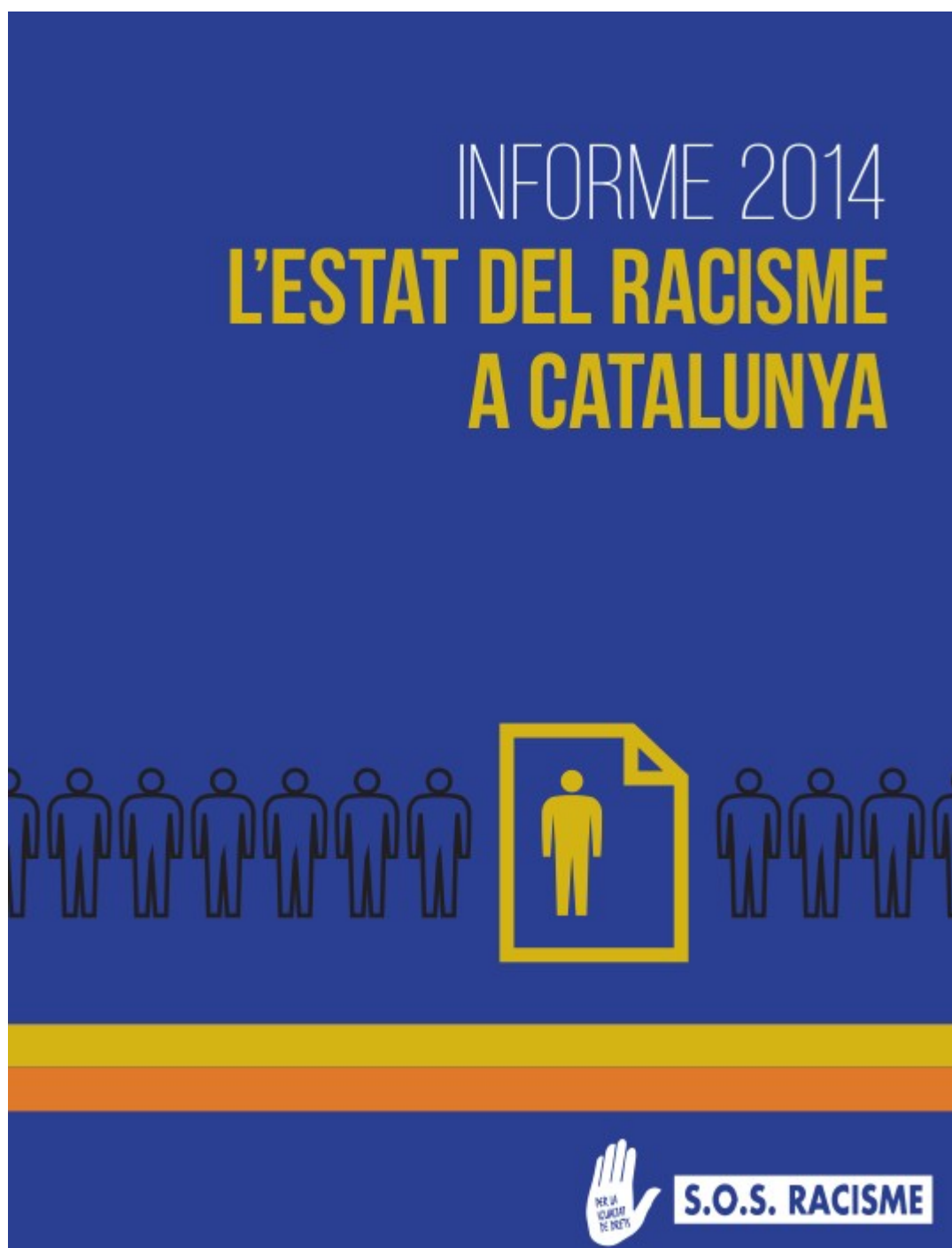

Dossier de premsa

Contacte de premsa:

Jose Peñín – 636248621
Alba Cuevas – 933010597

comunicacio@sosracisme.org

SOS Racisme Catalunya: l'eradicació del racisme i la igualtat de drets com a fita

S.O.S. RACISME

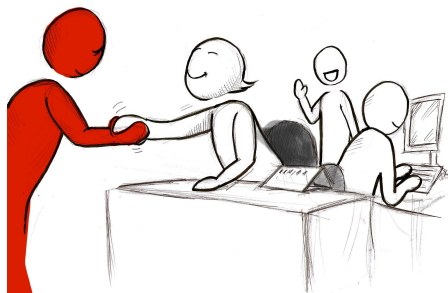
SOS Racisme Catalunya és una associació no governamental i sense afany de lucre, que treballa des del 1989 en la defensa dels Drets Humans i centra la seva actuació en la lluita contra el racisme i la xenofòbia, defensant la igualtat efectiva de drets i oportunitats per a totes les persones que conviuen i comparteixen una mateixa societat.

Fomenta el treball en xarxa entre entitats de temàtiques molt diverses, amb el denominador comú de voler combatre el racisme i defensar els drets humans. I hem aportat propostes a través de la interlocució política amb els representants i responsables de les diferents administracions i institucions.

La trajectòria de l'associació es tradueix avui en el suport de 780 socis, aproximadament 60 activistes i 30 membres del Consell Assessor.

Formem part de moltes xarxes a nivell autonòmic, estatal i internacional, com per exemple: Xarxa Migreurop, Federación de asociaciones de SOS Racismo en el Estado espanyol; Red ENAR; Federació Catalana d'ONGs de Pau, Drets Humans i Desenvolupament, la Taula de Ciutadania i Immigració de la Generalitat de Catalunya; Consell d'Associacions de Barcelona; Consell Municipal d'Associacions de Barcelona; Consell de Ciutat de Barcelona, Xarxa Antirumors de Barcelona.

.....

Una de les principals línies d'actuació de SOS Racisme és el **Servei d'Atenció i Denúncia per a les Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD)**: un servei gratuït, per donar resposta a aquelles persones, grups i col·lectius que hagin estat víctimes de fets i / o comportaments racistes o xenòfobs, així com informar a aquests col·lectius dels seus drets i de les possibilitats que tenen per evitar que se'ls vulnerin. La finalitat per tant del SAiD és la restitució dels drets i de la dignitat de les persones que han estat víctimes d'actes racistes o xenòfobs.

El SAiD, en els seus més de 20 anys de funcionament, ha atès a més de 7.000 persones.

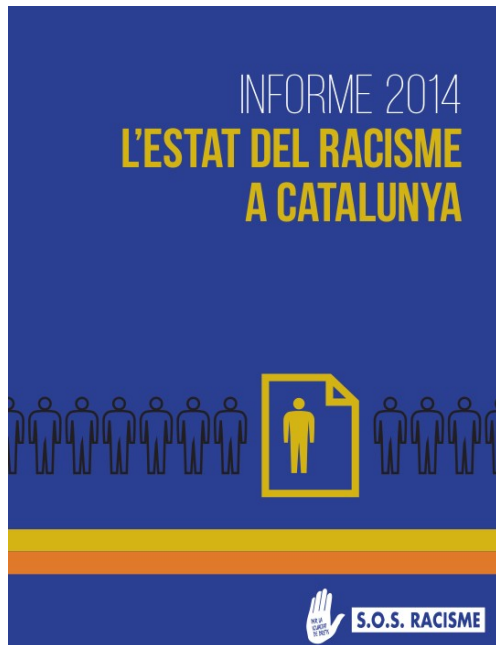
Des de l'any 1995 publiquem com a Federación Estatal de Asociaciones de SOS Racismo, Informe Anual sobre el Racismo en el Estado Espanyol.

Des de l'any 2009 publiquem l'informe L'Estat del Racisme a Catalunya.

L'informe es pot consultar i descarregar gratuïtament a la nostra web:

<http://www.sosracisme.org/temes/que-pensem/informes>

L'Estat del racisme a Catalunya. Fitxa tècnica de l'informe

Aquesta és la 6a edició d'aquest informe independent que elaborem des de SOS Racisme Catalunya, un document d'anàlisi i de denúncia de les diverses causes, manifestacions i situacions de racisme i xenofòbia que es desenvolupen a Catalunya.

L'elaboració de l'informe respon a tres necessitats:

1. Fer una denúncia pública de l'existència de situacions discriminatòries i de la presència del racisme al nostre país.
2. Elaborar un material de sensibilització social que permeti a la ciutadania apropar-se a la defensa de la igualtat de drets i oportunitats i a la lluita contra el racisme.
3. Esdevenir una eina per les administracions catalanes que ajudi a planificar polítiques per lluitar contra la discriminació i el racisme a partir d'un diagnòstic.

Els continguts de l'informe es treballen de la següent manera:

- Recull de premsa. La cronologia de notícies intenta recollir els esdeveniments que han tingut lloc a Catalunya, que tenen relació amb el racisme i la igualtat de drets i oportunitat, la convivència i la cohesió social.
- Reflexió. Articles i cròniques elaborades amb la col·laboració d'articulistes que plantegen diferents temes per contribuir en la reflexió i l'anàlisi del racisme.
- Dades estadístiques i casos, es recullen els casos que s'han atès durant l'any al Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme, que exemplifiquen situacions de discriminació, vulneració de drets, abusos i agressions amb motivació racista que es donen a Catalunya.

Enguany, l'informe està estructurat en 5 blocs que pretenen recollir les diferents tipologies i espais on es manifesta el racisme. I un apartat d'annexes on es recull l'activitat durant el 2014 del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia.

.....

Els blocs de l'informe 2014 són:

1. Racisme Institucional
 2. Desigualtat en l'accés als drets
 3. Racisme Social
 4. Extrema Dreta
 5. Lluita Antiracista
- Annexes: Memòria SAiD 2014

Principals conclusions

Les morts el febrer del 2014 a la platja del Tarajal van ser un dels fets més colpidors de l'any, però no van ser les úniques vulneracions de drets que van impactar la societat. El número interminable de morts al Mediterrani, les expulsions en calent i la repetició de drames a la Frontera Sud, presentades contínuament als mitjans de comunicació, van mostrar molt clarament com l'Estat atempta contra els drets de les persones. I de quina manera el racisme és un dels elements principals d'atac als drets i de discriminació a tota Europa.

[CONCLUSIÓ 1: RACISME INSTITUCIONAL I DRETS HUMANS]

A Catalunya, considerem que **tots aquests fets han suposat un abans i un després en el posicionament de la societat i fins i tot d'algunes institucions, dins el context de defensa dels drets humans, sensibilitzant i provocant la mobilització en alguns casos.**

Tenen un impacte social molt important les víctimes que coneixem pels mitjans de comunicació, però n'hi ha d'altres que estan al nostre entorn que ens passen totalment desapercebudes. Són aquestes, les que tenim més a prop, precisament les que més ens costa identificar i visibilitzar.

.....

Durant el darrer any 2014, el Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme **ha atès 468 persones**, distribuïdes en funció del contingut i les característiques de la demanda de la següent manera:

Nous casos de racisme	92 persones
Discriminacions racistes no denunciades	49 persones
Demandes amb contingut divers no racista	143 persones
Casos de racisme d'anys anteriors	135 persones
Total persones ateses	468 persones

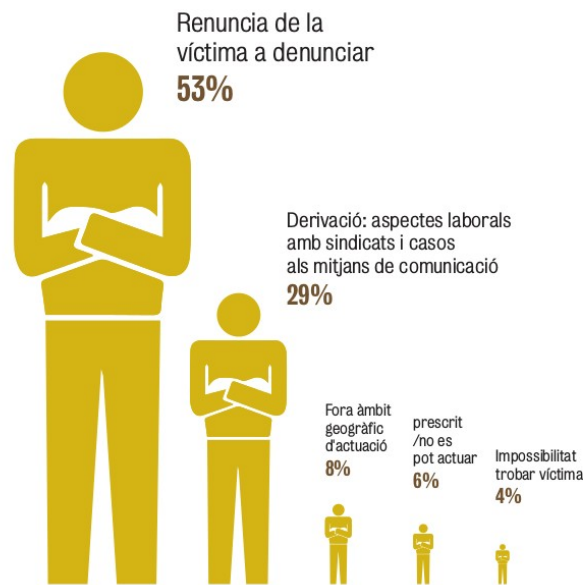
Per tant, de les 468 persones ateses durant el darrer any, **333** són persones que s'han adreçat a SOS Racisme per primer cop, i a les que hem prestat informació, assessorament o derivació en funció de cada demanda.

D'entre aquestes 333 persones, 141 han estat situacions de racisme. **92** han esdevingut casos de racisme nous assumits el 2014, però en **49** ocasions la discriminació no ha estat denunciada i per tant el SAiD no ha pogut actuar.

[CONCLUSIÓ 2: INVISIBILITZACIÓ]

Això suposa que el 35% de les situacions de racisme que arriben a SOS Racisme finalment no es denuncien, el que **consolida la invisibilització del racisme, o el racisme invisible**, que ja denunciaven l'any passat.

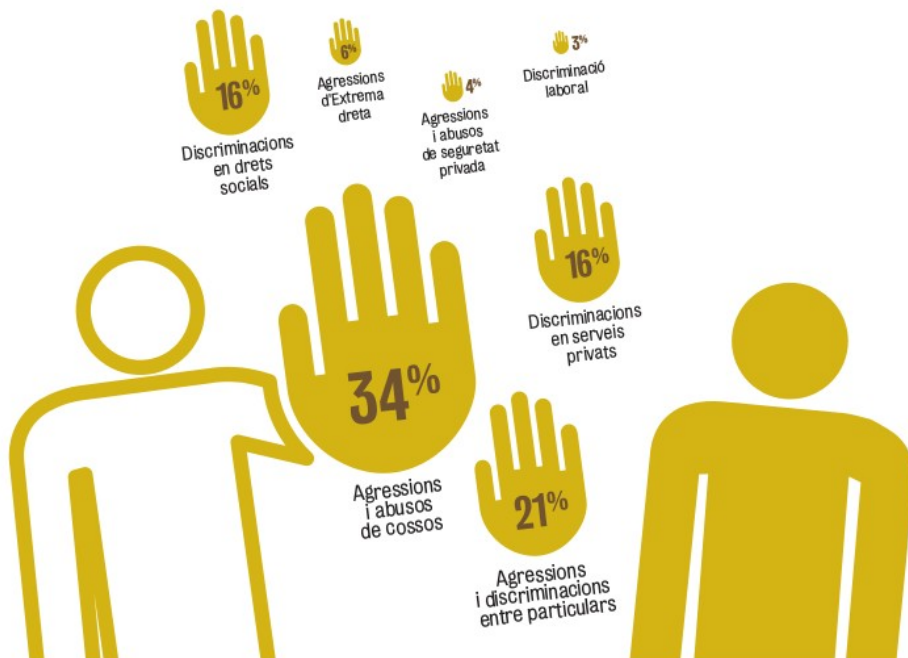
Els motius per no denunciar són diversos i depenen de cada cas. Però en la majoria dels casos (53%) és **per decisió de la víctima**. Sense perdre de vista que el context de crisi genera unes problemàtiques al dia a dia de les persones que fa que prioritzin altres temes. Des de l'experiència del servei valorem que aquesta decisió pot estar provocada per diferents condicionants del context, com la por, la desconfiança en el sistema, l'augment dels problemes que l'envolten, etc. I que la quotidianitat amb la que es donen aquestes discriminacions fa que **aquestes situacions es normalitzin**.

El total, durant el 2014 el SAiD ha gestionat els casos de 227 persones víctimes de discriminació racista o xenòfoba.

Anàlisi dels casos nous de discriminació racista

Segons les tipologies que establim al SAiD, els casos nous assumits el 2014 (92) es classifiquen de la següent manera:

- 34% Agressions i abusos de cossos de seguretat pública.
- 21% Agressions i discriminacions entre particulars
- 16% Discriminacions en serveis privats
- 16% Discriminacions en drets socials
- 6% Agressions Extrema dreta
- 4% Agressions i abusos de seguretat privada
- 3% Discriminació laboral

D'aquesta distribució treiem les conclusions següents:

[CONCLUSIÓ 3: NORMALITZACIÓ]

Important increment del racisme en els espais quotidians, lligat a l'augment de les tensions socials i de la sensació d'inseguretat que provoca el context de crisi econòmica. Una situació fàcilment manipulable, sobretot si es compta amb un col·lectiu diana.

Dins aquest context, identifiquem dos elements bàsics: el que anomenem racisme social i l'accés a drets socials. Doncs els dos àmbits afecten el dia a dia de les persones. I en comparació amb anys anteriors, **els casos de discriminació que hem rebut al SAiD han crescut de manera considerable**. A continuació expliquem de quina manera:

- Identifiquem com elements del **racisme social** tres tipologies de discriminació: les agressions i discriminacions entre particulars (21%), la discriminació en l'accés a serveis privats (16%) i les agressions i abusos de la seguretat privada (4%).

La suma dels tres grups representen el 41% dels casos nous assumits el 2014 (38 casos); un increment important respecte el 34% que van representar el 2013 (27 casos). El que representa un increment del 41% entre els dos anys.

- No podem passar per alt l'**increment de casos de discriminació en l'accés a drets socials (16%)**. La tercera tipologia més nombrosa, consolidant una tendència de creixement que es va iniciar el 2012.

Aquesta situació (que inclou les discriminacions en l'accés a l'educació, la sanitat o l'habitatge) és resultat de les conseqüències del racisme institucional a la vida quotidiana de les persones i com alimenta l'imaginari col·lectiu respecte a la visió de competència que es té cap al col·lectiu estranger.

Un exemple clar és que el 40% d'aquests casos són per denegació d'accés al dret a la sanitat. Un fet estretament lligat a les conseqüències del Reial Decret Llei 16/2012 que negava aquest dret a les persones immigrades en situació irregular.

[CONCLUSIÓ 4: CRIMINALITZACIÓ]

Cronificació dels casos d'agressions i abusos per part de cossos de seguretat pública, com la tipologia més nombrosa. Fet que aguditza la criminalització de les persones estrangeres.

Al 34% dels casos nous assumits el 2014 intervenen membres de cossos de seguretat pública. Una constant que es repeteix anualment, amb l'excepció del 2012. Aquesta constància en el temps, evidencia com és de necessari afrontar el problema, que afecta, ni més ni menys, que a un braç executor de les institucions.

És igualment important destacar que la font principal d'aquestes discriminacions són les **identificacions per perfil ètnic** que es donen constantment al carrer, i que per motius diversos, desemboquen en agressions o vulneracions de drets.

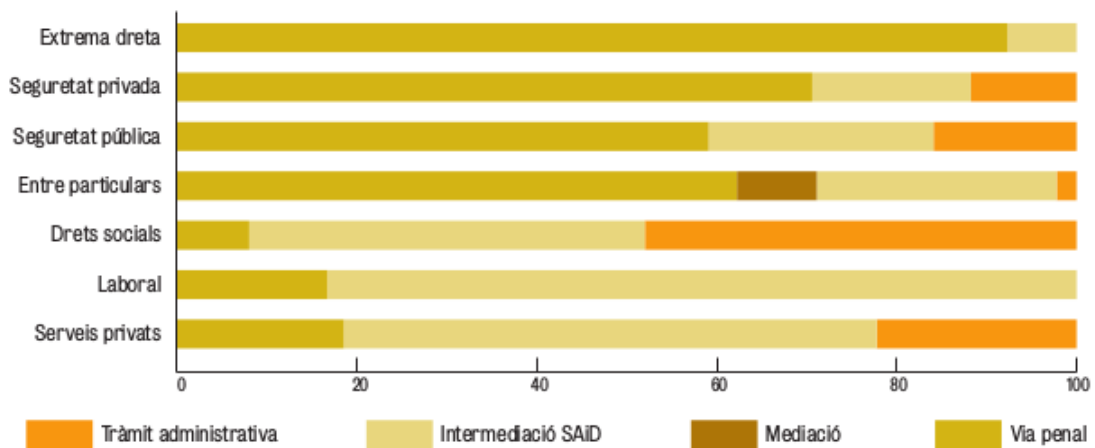
A més a més, que aquestes actuacions policials es donin en espais de convivència, provoquen una criminalització del col·lectiu estranger, que té efectes negatius en l'opinió pública. I la freqüència amb la que es donen condueix a la normalització d'una pràctica irregular, com és la identificació

per perfil ètnic. Una mala praxis en l'aplicació de la Llei d'estrangeria, que pot considerar-se una reforma encoberta, segons denuncia el professor de la Universitat de Barcelona, David Moya.

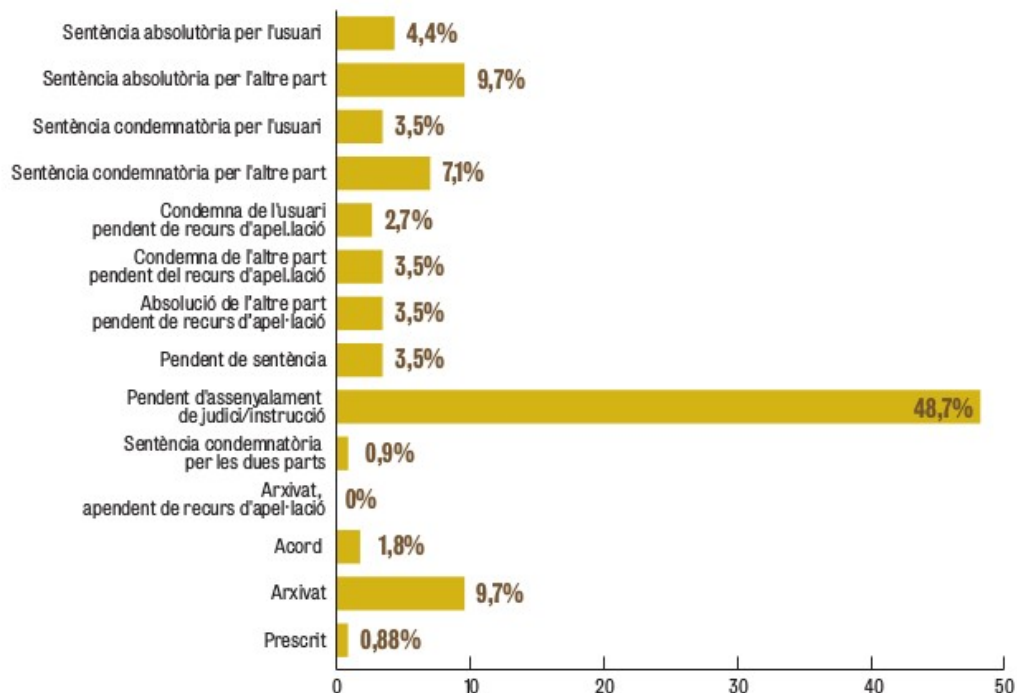
Anàlisi de la resolució dels casos gestionats

Al tancament de l'any, un 43% dels casos estan tancats i la resta, **57% romanen oberts** i, per tant, pendents de solucionar o finalitzar el procés per tancar el conflicte. L'extensió en el temps ve determinada per la via utilitzada per resoldre el cas.

La via que allarga més els casos és la **via penal**, que malauradament és la utilitzada en un **50% dels casos**, donada la gravetat dels fets o l'estat del deteriorament del conflicte quan arriba al SaiD. Aquest fet és especialment greu en els casos entre particulars.

Situació dels casos gestionats al 2014 per via penal:

Dels casos ja tancats, podem valorar com a favorables el 44% d'aquests i com a desfavorables el 56%. Dins aquesta distribució, és destacable el 40% dels casos de cossos de seguretat pública tancats favorablement per les víctimes del SAiD i l'increment de casos favorables en les tipologies entre particulars (64%), drets socials (50%) i extrema dreta (67%). Aquestes dades suposen **un petit raig d'esperança en la lluita contra el racisme i la xenofòbia.**

.....

Com afrontem el 2015: reptes i necessitats

- **Discurs racista i partits polítics:** el resultat de les eleccions europees al 2014 ja va suposar un element de preocupació. Un resultat que suposà la normalització d'un discurs racista i antiimmigració, propi de l'extrema dreta, a més d'una presència remarcables d'aquests postulats al Parlament Europeu. Aquest 2015 serà un any de convocatòries electorals i, per tant, amb un fort perill d'ús del discurs racista com a via per guanyar vots. Especialment les eleccions municipals, on, malauradament, ja tenim exemples greus.
- **Islamofòbia.** Els atemptats a França a principis de l'any han evidenciat la necessitat de fer front a la islamofòbia que s'està consolidant a les societats europees; convertint-se aquesta en un aspecte imprescindible en la lluita contra el racisme. Aquesta por, aquest odi que fa temps que s'ha generat a Europa contra tot allò que es considera musulmà obre les portes a la restricció de llibertats, a una major criminalització d'una part de la població, a un perillós sentiment identitari i en definitiva a una major fractura social.
- **Reptes:**
 - Aconseguir més visibilitat de les víctimes del racisme i la xenofòbia i del racisme com a problema real social amb la necessitat de treballar seriosament.
 - Insistir en la transversalitat de la lluita: el racisme no és un tema únicament afecta a la població immigrada, és un problema de país, que afecta als nostres veïns i veïnes, joves i grans, que ens afebleix com a democràcia i que, per tant, hem d'abordar des de diferents punts de vista.
 - Ser capaces de fer una lluita propositiva que permeti construir alternatives.
 - Aprofitar la possibilitat que ens dóna el context polític a Catalunya per corregir els errors del passat i construir un marc jurídic i social que promogui la igualtat de drets i oportunitats per totes i tots, independentment del nostre lloc d'origen.